

Putsning vintertid

Bakgrund

Fastighetsägare och byggherrar ställer idag starka krav på kort byggtid oavsett väderleken. Vid ombyggnad och reparation accepterar man ogärna att ställningarna står uppe från november till april bara för att det är besvärligt att putsa under vintern. Hyresgäster i huset kan kräva kompensation för att fasaden är intäckt under lång tid. Vid nyproduktion är förlängd byggtid på grund av otjänlig väderlek för putsarbeten svår att godta.

De tekniska förutsättningarna för att bygga på vintern har förbättrats under senare år. Det har medfört att putsarbete har kunnat pågå i större omfattning under vinterhalvåret. När putsarbete inte går att utföra vintertid kan företagen idag i praktiken inte permittera arbetskraften utan måste sysselsätta den med annat. Eftersom det är specialutbildad personal, kan det vara svårt att ge dem lämplig sysselsättning. Om putsarbete kan genomföras under hela året, får man jämnare sysselsättning i byggföretagen och hos leverantörerna. De förr mycket vanliga sysselsättnings-topparna under våren kan jämnas ut.

Syfte

Avsikten har varit att ge bättre förutsättningar för putsarbete under vintern genom att ta fram en handbok med förslag till åtgärder som bör och kan vidtas samt information om vad åtgärderna kan beräknas kosta.

Genomförande

Arbetet genomfördes med bidrag från SBUF av PUKAB i samverkan med Bengt Hansson, FoU-Syd, och Svenska Putsentreprenörföreningen.

Ett antal putsentreprenader som genomfördes under vintern 1995/1996 har följts upp och dokumenterats.

Resultat

Genomförda fältstudier presenteras i en behändig handbok. Vinterklimatets inverkan på bruk i allmänhet och olika typer av bruk i synnerhet behandlas i handboken. De moment som behandlas i övrigt är skyddsåtgärder, uppvärmningsmetoder, tillsatsmedel, planering och arbetsutförande och kvalitetssäkring.

Praktiska checklistor redovisas. Avslutningsvis behandlas kostnader och intäkter för vinteråtgärderna samt fördelning av vinterkostnadsrisker mellan beställare och entreprenör.

Råd

Vid putsning vintertid bör lufttemperaturen, bakom intäckningen, inte understiga +5°C. Då så är fallet bör :

- ställningen utformas så att en inklädnad kan göras, dvs utan utstickande rör som kan riva hål på kommande inklädnad.
- ställningen kläs in med armerad plastfolie eller liknande material som kan hålla värmen inom skyddstäckningen.
- ställning och skyddsintäckning förses med tak.
- blandare och bruk byggs in eller vinterstation anskaffas.
- lämplig utrustning anskaffas för uppvärmning.

Andra viktiga tips vid putsning vintertid:

- Torrbruk med frostskyddsmedel (i samråd med leverantören) används. Bruket bör levereras färdigblandat.
- Varmvatten tillsätts i syfte att nå en brukstemperatur på 20°C. Blandat bruk skall användas inom 60 minuter.
- Vid pumpning skall pump och slangar isoleras så att bruket inte fryser fast och orsakar stopp.
- Iskristaller på väggytan måste tinas bort

innan bruket förs på. Inga frostpartier får finnas som kan äventyra vidhäftningen. Underlaget skall ha en viss sugande förmåga.

- Grundningsbruket får inte frysa innan grovputsbruket påförs.
- Efterbehandlingen anpassas till risken för uttorkning på grund av valt uppvärmningssystem.

Ytterligare information lämnas av

Bengt Hansson, Fou-Syd/Malmö-Lunds Byggmästareförening, tel 040-10 20 70, eller Jan Persson, PUKAB, Puts & Kakel AB, tel 040-680 88 50.

Handboken Putsning vintertid (av Bengt Hansson, 32 sid) kan beställas hos Svenska Putsentreprenörföreningen, tel 08-698 58 00, fax 08-698 59 06.